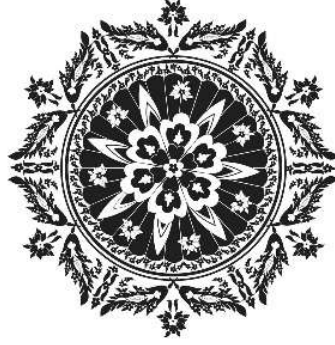

KERB-Û-BELÂ

“Susuzluğun feryadı”

3.CİLT

Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU
Araştırmacı YAZAR

www.ridvansadikoglu.com

İnstagram : @ridvansadikoglu

Birinci Basım: Eylül 2018

Basım ve Yayın evi: BİZİM BÜRO MATBAA
Matbaa Sertifika Numarası: 26649

© Copyright 2019, Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

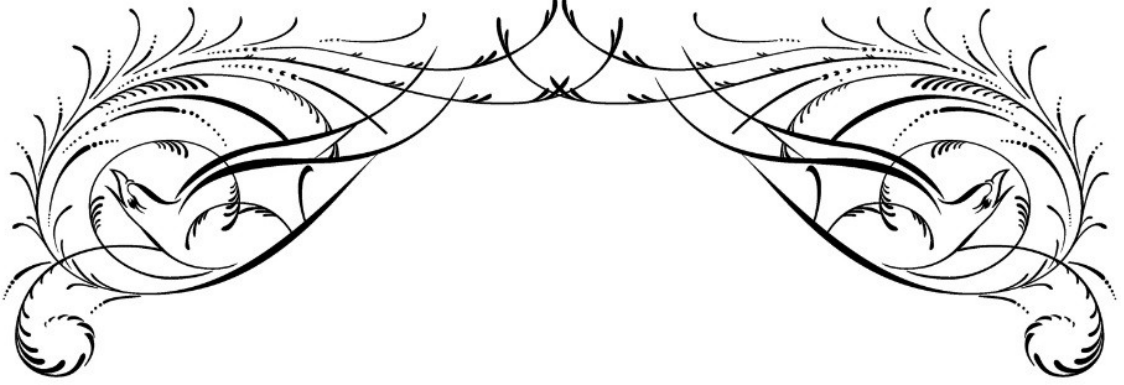
Editörlük : Yasemin YORULMAZ
Kapak Tasarımı: Uğur AKTAŞ

Bu kitabın hakları

*Araştırmacı Yazar **Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU**'na aittir. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında tüm alıntılar, Kültür Bakanlığı Telif Hakları Sözleşmesi gereği yazarın iznini gerektirir. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; yazarının yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD ya da manyetik bant haline getirilemez; fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.*

MUHAMMED RIDVAN SADIKOĞLU

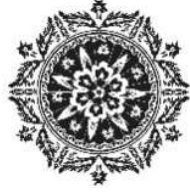
Eğitim Yöneticisi, Araştırmacı Yazar. 1973 doğumlu. İlköğrenimini Zonguldak İli Çaycuma İlçesi Barbaros İlkokulunda, Ortaöğrenimini ise Ordu İli merkez ve Mesudiye İlçesi'nde tamamlamıştır. Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı ve aynı zamanda Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik mezunudur. Pedagoji alanındaki akademik eğitim süreci halen devam etmekte olup özellikle "**İslam Tarihi, İslâm'ın sosyalliği ve insanın en önemli kutsal olduğu**" konularında dinsel terminolojinin topluma yansımaları yönünde "**İnsan İnsana Emanettir**" argümanı ile yaklaşık on dokuz yıldır araştırma ve incelemeler yapmakta, bu konuda eserler ortaya koymaktadır. 1995-2003 yılları arasında Adıyaman İli Kâhta İlçesi Damüstü Köyü İlkokulunda sınıf öğretmeni, Adıyaman İli Kâhta İlçesi Göçeri İlköğretim Okulunda Okul Müdürlüğü, 2003-2007 yılları arasında ise Diyarbakır İli Yiğityolu Köyü İlköğretim Okulu Müdürü olarak çalışmış; eğitimcilik hayatı boyunca oturup şartları eleştirip şikâyet etmek yerine elini taşın altına koyarak 'mevcut imkânları okulun, çevrenin ve öğrencilerin lehine nasıl çevirebilirim' düşüncesi içinde insanüstü bir gayretle mücadele etmiş ve bu çerçevede 2005 yılında **YILIN ÖĞRETMENİ** ödülünü almıştır. Eğitim Yöneticiliği alanında yayımlanmış yüzlerce makalesi ile birlikte, yayında olan "**Öğretmen Olmak**", "**Ertelenen Hayatlar (Roman)**", 6 cilt ve 3280 sayfadan oluşan "**LEKÜM DİNÜKÜM VELİYEDİN**" (Araştırma ve İnceleme Dizisi 1-6), "**Hz Havva'dan günümüze KADIN**" (Araştırma İnceleme 7), "**DİRİLİŞ**" (Roman), "**Geceye Bir Güneş Çizdim** (Roman)", "**Kerbübela** (Roman-4 cilt)" eserlerinin yanısıra yazara ait **Kadifeden Çıgıllıklar** (Roman), **VE KADER GAYRETE ÂŞIKTIR** (Roman), **ŞİRK İNANANLARIN HASTALIĞIDIR** (Araştırma İnceleme-8), **Galiba Yanlış Anladık** (Araştırma İnceleme-9) olmak üzere yayımlanmış 21 (yirmibir) adet eseri bulunan Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU aynı zamanda İlahiyat Fakültesi 3.sınıf öğrencisidir.

Bazıları Allah'tan bir şey umarak ibadet ederler; bu tacirlerin ibadetidir. Bazıları korkarak ibadet ederler; bu kölelerin ibadetidir. Bazıları ise Allah'a şükür olarak ibadet ederler; bu da hür insanların ibadetidir ki, en faziletli ibadet budur.

Hz Hüseyin (r.a)

Tüm Hüseyini'lere ithafen...

KARBELA ŞEHİTLERİNE SELAM OLSUN!

Hız Hüseyin, Kerbela'ya varmadan önce Müslim bin Akil ile birlikte Şehid olanlar:

Müslim bin Akil, Muhammed bin Müslim Akil, İbrahim bin Müslim Akil, Meşkur (Akil oğullarını zindandan kurtaran zindancı), Hani (Müslim bin Akil'i evinde saklayan kişi), Muhammet bin Kesiyir, Mahdum Bin Muhammet Kesiyir, Kays bin Arabi, Gülam Selam (Basra'da Şehit oldu)

Kerbelâda İmam Hüseyin ile birlikte şehid olanlar:

Hür bin Riyah, Ali bin Hur, Urve bin Gulam Hur, Mis'ab bin Riyah Hur, Abdullah Arm bin Kelbi Ebu Talip, Berir bin Hasini Hamadani, Veheb bin Kelbi, Ömer bin Halil, Halil bin Ömer, Said bin Hanzala, Ömer Abdullah Muhyi, Vekkas bin Malik, Serih bin Ubeyd, Müslim bin Avsece, Mahdum bin Müslim, Hilal bin Raf'i, Abdurrahman bin Abdullah, Yahya bin Müslim Mazeni, Abdurrahman bin Ürve, Malik bin Enes, Ömer bin Muta, Haşim bin Utbe Vakkas, Fazl bin Ali Mürteza, Habib bin Mezahir, Hamza bin Harir, Zeyd bin Muhacir Cafi, Enes bin Ma'kel, Zahir bin Hassan, Cafer bin Müezzîn, Yusuf bin Haris, Malik bin Utbe, Faris, Hanzala bin Sa'd, Zeyd bin Ziyad Saabi, Sa'd bin Abdullah, Cebave bin Haris, Ömer bin Cebave, Muhammed bin Mikdad, Abdullah bin Deccane, Saad bin Gulam Mevley-I, Kays bin Rebia, Sait bin Seyyid, Ömer bin Ferrat, Müslim bin Hammad, Abdullah bin Müslim, Cafer bin Akil, Abdurrahman bin Meczub, Muhammed bin Abdullah Cafer, Muhammed bin Avf Abdullah, Avn bin Avf, Abdullah bin İmam Hasan, Muhammed bin Enes, Sa'd bin Deccane, Firuzan, Kasım bin İmam Hasan, Ebubekir bin İmam Hasan, Osman bin Ali, Avn bin İmam Ali, Abdullah bin İmam Ali, Abbas bin İmam Ali, Ali Ekber bin İmam Hüseyin, Ali Asgar bin İmam Hüseyin, İmam Hüseyin bin İmam Ali.

3. CİLDE BAŞLARKEN

Değerli okuyucu kardeşim;

Elinizdeki çalışma ilk etapta sadece "tek cilt" olarak tasarlanan, ancak konuya ilişkin yazılı ve görsel kaynaklar tarandıkça -yaklaşık on yedi yıllık birikimin de eklenmesiyle- aslında konunun ne kadar girift ve çok yönlü bir konu olduğunun farkındalığını yakaladığım, bu iştihakla da dört cilde sığdırmaya çalıştığım bir çalışma.

"İslam'ın Kanadığı Mekan" sloganı üzerinden yayınlamış olduğum ve büyük ilgi toplayan çalışmanın ilk cildinde özellikle "İslam kanar mı?", "Allah dinin kanamasına müsaade eder mi?" türünden, din kavramını her unsur ve boyutuyla donuk, durağan ve değişmez bir yapı olarak kabul eden, tümüyle gelenekçi algı üzerine bina edilmiş eleştiriler; "şerrin içinde hayrı ikram ederek" aslında çıkmış olduğum bu zorlu, yorucu, hüzünlü sürecin ne kadar doğru bir başlangıç olduğu gerçeğini de kavramama neden oldu.

Çünkü, üzerinizdeki taraftarlık gömleğini çıkararak konuya ilişkin ele aldığınız her araştırma, okuduğunuz her kitap, izlediğiniz her görsel ve bunun topluma olan yansımalarını irdeledikçe *Kerbela* gibi müessif bir olayın sadece hafızalarda yer eden dört beş saatlik trajik bir sahne olmadığı, konunun mutlak surette dönemin siyasi, ideolojik, coğrafi özellikleri ile birlikte *ama mutlaka öncesi ve sonrasıyla* birlikte ele alınması gerektiği, en önemlisi de Hz Osman(r.a)

dönemiyle başlayan fitnesel kargaşanın Kербela ile birlikte doruk noktaya ulaştığını ve yazık ki **bugünkü İslami algının temelinin Kербela ile atıldığı** gerçeğini gözler önüne seriyor.

Kelime anlamı "*barış*", asıl gayesi yeryüzünde barışı, huzuru , adaleti sağlamak olan ve hayatın atardamarlarında atması gerekirken; tapınaklara, belli zaman dilimlerine veya ruhsuz ritüellere hapsedilen İslam'ın, bugünkü yaşantımızda dinin doğuşunda ortaya konan ilke ve ülkülerden çok uzakta olması da, yazık ki bu tezi doğruluyor. Bu durum da, "*neden*" sorusunun cevabına ulaşmak için, sizi "*nasıl*" sorusuna yönlendiriyor.

Yani günümüzde var olan inanç ayrılıklarını, bunun nedenlerini , oluşum sürecini, bu işin başlangıcında yer almış Kербela sürecini *doğru bir şekilde* öğrenmek; milyon parçaya ayrılmış İslam Ümmeti'nin içine çöreklenmiş mezhepsel ayrılıkları, kültürel farklılıkların doğru anlaşılabilmesini, ve Kербela Sürecinde başrol oynayan **Hüseynî ve Yezidî kimliklerin** yüklendiği rolleri, doğru bir şekilde algılamanızı sağlıyor.

Tarih sahnesine çıktığından beri İslâmiyet; en büyük muhalefeti; kabilecilik, aşiret mantığı ve birtakım sahte ilahlara ibadeti öne çıkaran yanlış inanç, zihniyet ve törelerden görmüştür. Yazık ki taraftarlık, aşiret ve kabilecilik zihniyeti, mezhepçilik, dini veya ideolojik fanatizm üzerinden yürütülen iktidar mücadelesi; bugün de İslam dünyasının inanç, ahlak, bilgi ve hukuktan hareketle ileri adımlar atmasının önünde, aşılması gerekli en büyük

engeli oluşturmaktadır.

Bu tespitten hareketle şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, yüzyıllardır yüreklere çöreklenen, halen kanayan ve toplumsal bağlamda "**ötekileştirme**" adına bir rol giydirilen Kerbela yarasının, öncesinde yaşananları objektif bir gözle okumak; onu salt bir '**acı tablosu**' olarak görmek isteyenlerin de ufkunu açacak, böylelikle **orda yaşananların neredeyse aynısının günümüzde de yaşandığı** gerçeği akıllara durgunluk verecek bir şekilde içselleştirilecektir.

Çünkü, İslam tarihinin kara sayfalarından biri olan, Hz. Peygamber(sav)'in sevgili torunu Hz. Hüseyin (r.a) ve aile üyeleri ile, etrafında yer alan sahabe ve tabiînden birçok kişinin (*kimi rivayetlere göre yetmiş iki, kimi rivayetlere göre yetmiş dört, kimi rivayetlere göre ise yetmiş altı*) şehit edildiği bir mekânın ismi olan **Kerbelâ hadisesinde**, Hz Hüseyin (r.a)'in Hz Peygamber(sav)'in torunu oluşu; yani sahip olduğu *dini nüfuz*, **olayın dini açıdan algılanıp yorumlanmasına, hatta İslamiyet'te meydana gelecek inanç farklılıklarının oluşmasında büyük oranda rol oynamıştır.** Hz Peygamber(sav)'in vefatının üzerinden çok uzun süre geçmeden meydana gelen bu hadise ile, dinin ortaya koyduğu asıl gerçeklikler derin bir yara almış ve bu trajedi ile bölünme başgöstermiş; farklı mezhep ve anlayışlar bu olaydan sonra hayat bulmuştur.

"Biz seni alemlere rahmet olarak gönderdik"(Enbiya 107) muştusuna mazhar bir elçinin tebliğ ettiği dinin mensubu olduğunu iddia edenlerin, ortaya koydukları bu akıl

tutulmasının; İslam'ın bağrında açtığı ve yüzyıllardır kabuk bağlamayan yarası bir tarafa; bence en önemlisi bu muştunun muhatabı olan elçinin soyunun yok edilmesine **müsaade eden** ilahi kudretin vermeye çalıştığı mesajın düzgün okunamamasından kaynaklı varolan ve kıyamete kadar devam edecek hak ile batıl savaşındaki '*tarafgirlik ve basının*' ortaya koyduğu tahrifattır. Bu yüzden de konuyu derinlemesine araştıran biri olarak olayı salt bir trajik sahne olarak algılamak yerine; **vermeye çalıştığı çağlar üstü mesajın** iyi tespit edilmesi ve bu tespitin objektif bir bakış açısıyla **çağa monte edilmesi** gerektiği kanaatindeyim.

Üzülerek belirtmeliyim ki, bizi *bugünkü İslami kimliğin zeminine götüren* bu trajedide, ortaya konulan eserlerin tamamında Hz Hüseyin(r.a)'in bir mazlum olarak gösterilmesi **ortak payda olsa da** bir çok kaynakta da yazık ki Hz Hüseyin(r.a); çok acımasız eleştirilere maruz kalmakta; Medine'den ayrılışına "*iktidarı ele geçirme girişimi*" olarak bakılmakta; Yezid'e biat etmeyi reddetmesi "*siyasal bir hizip, ayrışma niyetinin ilk adımı*" olarak görülmekte ve en acısı da Kerbela olayı iki rakip aile arasında cereyan eden "*salt bir çıkar çatışması*" olarak resmedilmektedir. (*Konuya ilişkin ayrıntıları tespitleri, bu çalışmayla birlikte hazırlanan "Kerbela'nın Karekodları" adlı kitapçıkta bulabilirsiniz*) Bu dengesiz bakış açısı, zaten okumaya meyilsiz bir toplumda konunun objektif bir gözle anlaşılmasını **zorlaştırmakta** ve insanların ezici bir çoğunluğu, durumu tüm yönleriyle ele almak yerine ellerine ulaşan kaynağın bilgisiyle yetinerek

sadece rivayet yoluyla bilgi sahibi olduklarını sanmakta; önlerine konulan tarihi gerçeklikleri de bu sanrı ile reddetmektedir. Bu reddiye nedeniyle de Hz Peygamber (sav) ve ehl-i beytine karşı atadan, dededen aşılana aşk, şuurla buluşmamakta; beslenen muhabbet ise marifete erememektedir.

Herkesçe malum olduğu üzere, İnsan Hakları Evrensel Beyanamesi mahiyetindeki Veda Hutbesi'nde, Hz. Peygamber (sav); Arabın Arap olmayana bir üstünlüğünün olmadığını, bütün insanların aynı atadan geldiğini, üstünlüğün ancak '*takva*'da olabileceğini ilan ettikten sonra; müslümanları, kendisinden sonra bir daha cahiliye adetlerine dönerek birbirlerinin kanlarını akıtmamaları noktasında ikaz etmiştir. Ancak, vefatının üzerinden çok geçmeden **altyapısını kabilecilik ve aşiret mantığının oluşturduğu iktidar mücadelesi**; bir şekilde nüksederek maalesef İslam dünyasını teslim almış, Kербela olayı gibi müessif hadiselerin yaşanmasına neden olmuştur.

Evet, henüz dört kişilik bir dünyada, yeryüzünde ilk kanın döküldüğü Habil ile Kabil olayından, Nemrud ve Hz İbrahim mücadelesine; Hz Musa ile Firavun mücadelesinden, Hz Peygamber ile Mekkeli müşriklerin mücadelesine kadar sayısını yüzlerce artırabileceğiniz hak ile batıl mücadelesinde **toplumsal vicdanda kazanan taraf nettir**; zira, hakkın ve haklılığın tecessüm ederek zirveleştiği isimler, hiç kuşku yok ki ilahi bir kudretle de desteklenmiştir.

Ancak ne acıdır ki; kimi rivayetlere göre yüz bin, kimi rivayetlere göre ise yüzyirmibeşbin insana hitap eden veda hutbesinden yaklaşık bir yıl sonra Rahman'a emanetini teslim eden Hz Peygamber(sav)'in cenazesinin üç gün boyunca bekletilmesi, cenaze namazının kimi kaynaklara göre sadece *onyedi* kişi ile kılınması; vefatının hemen akabinde Hz Ebubekir(r.a)'in halife olmasıyla inanmış gibi görünenlerin zekat olayını bahane ederek baş kaldırması ve İslam'ı terk etmeleri; Hz Ömer(r.a)'in şehadeti sonrası halifelik makamına oturan Hz Osman(r.a)'ın da ortaya atılan fitnelerle Kur'an mushafı başında şehid edilmesi; Hz Osman(ra.)'in katillerinin bulunamaması bahane edilerek Hz Ali(r.a)'nin hilafeti sırasında iyice zirveye çıkan fitne ve bu fitne sonrası Hz Ali ile Muaviye arasındaki Sıffin savaşı; Hz Hasan'ın bizzat eşi tarafından zehirlenerek şehadeti (*bu konu birçok tarihi kaynakta belirsizliğini korusa da, olayın gidişatı Hz Hasan'ın katilleri hakkında yeterince ipucu vermektedir*), Kerbela'da Hz Hüseyin ve beraberindeki insanların hunharca şehit edilmesi; doruklara çıkan Kurani ve Muhammedi hakikatlerin uğradığı dejenerasyonun özünde yatan mesajlar, bir çok eserde hep *demogojik bir lafazanlıkla* aktarılmış; ne çağın tablosu objektif olarak yansıtılmış ne de günümüze verdiği mesajlar net olarak anlaşılabilmiştir. Yüzlerce yazılı ve görsel kaynakta birleşen parçalarla ortaya çıkan bu tabloda, göze çarpan en önemli husus; '*salt bir liderlik mücadelesi*' olarak resmedilmiş; iki taraf arasındaki **hak mücadelesi hüviyeti** göz ardı edilmiştir. Oysa ki, bu

hüviyet içinde en acıklı, en yürek kanatan **Kerbela olayı**, iyi irdelendiğinde tüm bu serencamı isabetli bir şekilde analiz edebilmek; hem o dönemi anlamamızı sağlayacak hem de günümüzün zifiri karanlığına yeterince ışık tutacaktır.

Çünkü Kerbela'yı kavramadan günümüz İslam hezeyanını anlamak; asıl anlamı 'barış' olan İslam dinine mensup olduğunu iddia eden *altmış üç* İslam Ülkesindeki yaklaşık iki milyar insanın; uğradığı tahakkümü, zulmü, oluk oluk akan kanı, neredeyse her karışı barut kokan toprakları ve arşa yükselen ağıtları idrak edebilmek mümkün olmayacaktır. Yani; günümüz insanının Kerbela'yı anmaktan çok anlamaya ihtiyacı vardır.

Bu noktadan hareketle de ilk adım olarak Hz Peygamber'in elçisi olduğu İslam'ı; Arabistan'a getirdiği bir din olarak algılamak yerine, onun aynı zamanda toplumsal ve siyasal bir hareket olduğu; yaptığı devrim ile eski düzenin yıkılarak; hak, hukuk, adalet ve eşitlik üzerine yeni bir sistemin inşası ve **güç odaklarının değiştirilmesi** olarak okunması gerektiği kanaatindeyim. Zira; gerek nüzul sırasına göre incelendiğinde Kur'an-ı Kerim'in **ilk yirmi üç süre boyunca** haykırdığı hakikatler ve hegemonya oluşturan sınıfa yönelttiği cehennem tehditleri; gerekse de Kur'an-ı Kerim'in kölelerin, düşkünlerin, yoksulların, ezilmişlerin, yetimlerin, kimsesizlerin kısacası "alttakilerin" sesi olarak ortaya çıkmış olması ve onların umudu olarak şaha kalkmış vicdani bir haykırış olması bu yolda önemli ipuçları vermekte ve bu işin algılatılmaya çalışıldığı anlamda bir

'inanç' meselesi değil bir '**mülkiyet**' kavgası olduğunu gözler önüne sermektedir. Bu kavganın tarafları olarak zengin ve egemen kesim Ümeyye Oğulları ile, yoksul ve mazlum kesime yakın duran Haşim Oğulları'nın yapısı irdelendiğinde de tablo zaten **netleşmektedir**.

İslam Dini ve Muhammedi öğretinin, özellikle Mekke'nin fethinden sonra Arabistan'da egemenliğini sağlaması, o ana kadar sürdürülen mücadelenin yön değiştirmesini sağlamış; bu kez mücadele, '*devleti ele geçirme, baş olma*' mücadelesine dönüşmüş; **Kerbela olayı ise, bu mücadelenin en acımasız ve en acı halkası olarak meydana gelmiştir**.

Belirtmeden geçemeyeceğim başka bir husus da; konuya ilişkin yazılı ve görsel eserler incelendiğinde tarihe mal olan bu trajik olay ve olayın kahramanlarına giydirilen '*insanüstü özellikler*'in ortaya çıkardığı akıl tutulmasıdır.

Taraftarlık zihniyeti ile muhabbet beslenen tarafa atfedilen insanüstü özelliklerle, salt *menkıbe kültürü* içinde rivayetsel olarak resmedilen bu hazin tabloda; **duygulara hükmedilme yoluyla** akıl ve ferasetin üzeri örtülmüş; gerçeklerin anlaşılmasının önüne geçilmiştir.

Olayın gerçekleştiği sahnenin öncesi ve sonrasında cereyan eden tüm olaylar, neşredilen eserlerin büyük çoğunluğunda bir tarafı tümüyle yerme, lanetleme, hakaret etme boyutunda '**taraftar zihniyeti**' ile ele alınmış ve olayın sadece gerçekleşme anına odaklanılarak, o güne getiren sebepler irdelenmemiş; yapılan siyasi hatalar dile

getirilmemiş, ortaya konulan dirayet tam olarak resmedilememiştir.

Bu eserin gayesi tabi ki bu çabaları eleştirme amaçlı değildir ancak; zaten okumayan bir toplumda varolan gerçekliklerin sunumu konusunda çaba gösterenlerin, 'objektif' bakış açısıyla **toplumun vicdanına hitap** konusundaki eksiklik ve aksaklıklar bu trajedinin algı boyutunu değiştirmiş ve yazık ki **toplumun ötekileştirilmesi ve zıt kutupların oluşmasında da** öncülük etmiştir. Zira bu olay, öncesi ve sonrasıyla objektif olarak incelendiğinde toplumu ayrıştırmak ve gruplara bölmek yerine, **birleşme adına** önemli bir temel taşı olmakta; günümüzün kargaşasına da önemli bir ışık tutmaktadır.

Bu makus olayı, salt bir trajedi olarak okumak yerine, kökeni Kur'an-ı Kerim'in belirttiği kıssalar ışığında çok eskilere dayanan "*Mülk sadece Allah'ındır*" ana teması çerçevesinde **nübüvvet ve saltanat arasındaki mücadelenin en kanlı sahnelerinden biri** olarak ele almak gerektiği kanaatindeyim. Meseleye bu açıdan yaklaşmak, dün yaşanan bu trajedinin bugün de farklı zaman ve mekanlarda, yeni kimlikleriyle aynen yaşandığı ve kimbilir belki de kıyamete kadar yaşanacağı gerçeğiyle bizi yüz yüze getirecektir.

Meselenin objektif olarak anlaşılabilmesi, Hz. Hüseyin ile ilgili kendiliğinden oluşan ve sonra da farklı argümanlarla bilinçli olarak inşa edilen algının geçirdiği

tarihî süreç, olgunun kavranması açısından **çok önemlidir**. Hz. Hüseyin'in ve yakınlarının Kerbela'da maruz kaldıkları hazin son, sonraki dönemlerde Emevi ve hatta Abbasi iktidarlarına muhalif olanların bayraklaştırdıkları bir söylem olduğu için Hz. Hüseyin'in yaşadığı elli yedi yıllık hayatını yazık ki gölgede bırakmıştır. **Böylece Hz. Hüseyin, bir mücadele ve eylem adamına, bir devrimciye dönüştürülen bir figür, hatta çoğu yerde bir ideoloji malzemesi haline getirilmiş; O'nun kıyam ettiği zulüm ve haksızlık kavramları gölgede kalmış, bu kavramların anlaşılmasının önüne geçilmiş; Kerbela üzerinden üretilen algı, bir değere, hatta çoğu coğrafyada ayrışma ve bölünmeye destek veren siyasi bir argümana dönüştürülmüştür. Kısaca diyebiliriz ki, "Kerbela günceldir; zira hâlâ işe yaramaktadır."**

Dinsel bir argüman olarak kullanılan bu trajedinin günümüzdeki yansımada; kimin hangi safta yer alması gerektiğinin seçilmesi önem arz ettiğinden, günümüz insanı yaşanan bu trajediyi, yaşamına monte ederek kıyamete kadar sürecek hak ile batıl savaşı arasındaki safını belirlemek; ya Hüseyin ya da Yezid olmak arasındaki seçimini yapmak **zorundadır**. "*Ne Hüseyin olurum ne Yezid*" anlayışı ise; Kur'an-ı Mübin'de anılan helak edilen kavimler arasındaki 'iyi'lerin, pasif iyilikten aktif iyiliğe geçemedikleri için yok edildikleri gerçeği ile bizi karşı karşıya getirecektir.

Sözün kısası Kerbela'nın bütün resmine bakıldığı

vakit, göze çarpan hırsın günahkar okları, mülk sevdasının sürüklediği esfeliyet çukuru; baş olma, taraftarlık hastalığının Peygamber emanetine bile ihanet etmenin kapısını araladığını bariz bir şekilde okumak ve bu okumaları günümüzdeki Kerbela'lara uyarlamak mümkündür.

Yani; haksızlığa, zulme, sınıflar arası adaletsizliğe, hizbe, ayrışmaya ve en önemlisi de Nebevi emanete ihanet edilmesine karşı yapılan **kıyamın** tablosu olarak ele alınması gereken bu hazin ve elem verici olayı; susuzluğun kıyametine kan kusanların gölgesinden, kundaktaki bebelerin minicik bağına saplanan hırsın günahkar oklarından, koca bir çölü hatmeden kutsal hıçkırıkların bedeninden, aklının kuyularında vicdanının aynasını unutanların simasından, çölün kumlarını hıçkırıklarının duvağına alarak şehitlerinin bedenine süren zemzem bakışlı annelerimizin gözünden, susuzluğun ölüme bağdaş kurduğu gün olarak **okumak lazımdır**.

İlk iki cildinde Muaviye bin Süfyan'ın vefatı sonrası halifelik ilamıyla başa geçen Yezid bin Muaviye'nin tahakkümü sonrası ilkin Medine'den, akabinde ise uğradığı suikast sonucu artık huzuru kalmadığı için Kufe'lilerin yazmış oldukları mektuplar ve gönderdikleri elçilere *-yazık ki güvenerek-* Mekke'den hicret eden Hz Hüseyin'in, Medine döneminden Kufe yolculuğuna kadar olan kısmının Kerbela yakınlarında etraflarının askerlerle çevrilmesine kadar olan kısmını konu edindiğimiz Kerbela hadisesinin

bu cildine de “susuzluğun feryadı” diyerek Kerbela’ya varış ve makus olay gerçekleşene kadar olan süreci bir roman edası içinde işlemeye çalışacağım.

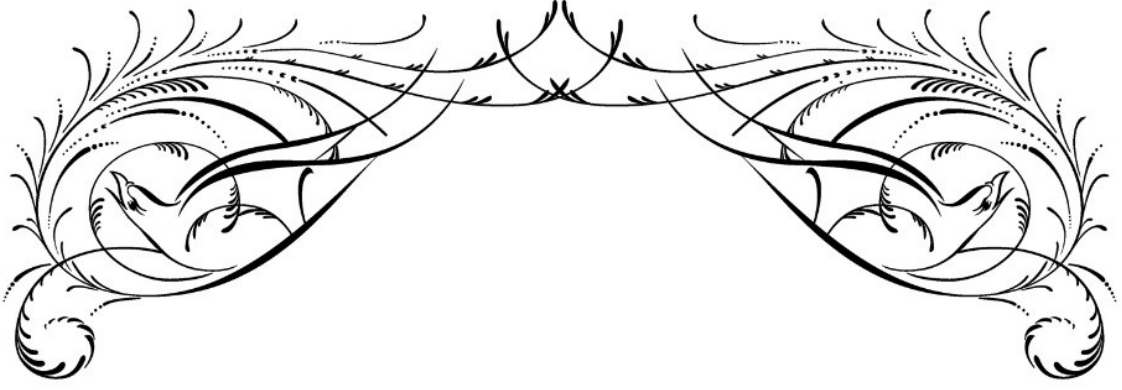
Yaklaşık dört yıl süren; uykularımı bölen, hüznlendiren, ağlatan, kanatan bu müessif konunun iyice idrak edilebilmesi amacıyla *bir roman edası içinde* resmetmeye çalıştığım bu dört ciltlik çalışma; aslında Nübüvvet çizgisini temsil eden “**Hüseyni çizgi**” ile saltanat fikrini temsil eden “**Yezidi çizgi**” nin ana hatlarını belirlemek amacıyla, o günün şartlarında yaşanan bu makus olayı, günümüzün penceresinden izlemeyi amaç edindi. Bu nedenle de Kerbelâ ile ilgili önemli bir birikim içerdiğine inandığım bu eserin; bir boşluğu doldurması ve konuyla ilgili yeni çalışmalara vesile olması beni ziyadesiyle mutlu edecektir.

İnsani, vicdani, Kurani ve Muhammedi hakikatleri en yüksek perdeden haykırma çabası içinde olduğum bu çalışmanın beraberinde getirdiği **beşeri eksiklik, aksaklık ve yanlışlıklar ise affınıza ve anlayışınıza muhtaçtır.**

Gayret bizden, tevfik ise Yüceler Yücesi Rabbimizdendir.

Muhammed Rıdvan SADIKOĞLU

Mart,2019

Kerbela'yı kavramadan günümüz İslam hezeyanını anlamak; asıl anlamı '**barış**' olan İslam dinine mensup olduğunu iddia eden altmış üç İslam ülkesindeki yaklaşık iki milyar insanın; uğradığı tahakkümü, zulmü, oluk oluk akan kanı, neredeyse her karışı barut kokan toprakları ve arşa yükselen ağıtları idrak edebilmek değildir. Yani; günümüz insanının Kerbela'yı anmaktan çok anlamaya ihtiyacı vardır.

*Çağlar ötesinden zamanın kalbine bir izdüşümü;
"Okçular yerinizden ayrılmayın!"*

*Siz ayrılırsanız Hamza'lar şehit düşecek meydanlarda.
Hint'lerin öfkesi ve kini dünyayı esir alacak. Ebu Süfyan'ların develerinin sırtındaki "yük" dünyanın "şerefi" olacak. Ebubekir'lerin sıdkı tarihe karışacak. Ömer'lerin adaleti yetimin, kimsesizin, mahsunun, sahipsizin, ezilmişin, yolda kalmışın gözlerine değil; muktedirlerin iki dudağına hapsolacak! Osman'ların kanı mushafa bulaşacak. Ali'leri meydanlarda yıkamayanlar hırsın zehirli oklarını fırlatacak. Ebuzerr'ler Rebeze'lerde yetimliğe mahkum edilecek. Alemlere rahmet olanın tevazusunun karşısına Muaviye'lerin görkemli sarayları inşa edilecek! Hasan'lara ihanetin zehri içirilecek. Hüseyin'lere Kerbela'larda tuzaklar kurulacak. Ebu Leheb'ler, Ebu Cehil'ler asırlar dolaşacak.*

AYRILMAYIN!

“Ben bu vebalin altından kalkamam”

Sen değil misin 'alîm' olanın açlık, uykusuzluk, dert ve sıkıntı içine sakladığı ilmi; tokluk, refah ve rahatın koynunda arayan? Sen değil misin 'dilediğine izzet ve şeref verenin' itâat, teslimiyet, emanet ve ibadetin içine sakladığı izzeti, mevki ve makamda arayan?

Sabah namazı vakti gözler henüz uyku mahmurluğunda iken, çadırının önünde Hürri'ü bulan Ali Ekber, şaşkındı;

"Hayırdır kumandan?"

"Size defalarca söyledim ama ne baban dinledi, ne içinizden biri onun inadını kırabildi?"

"Ne diyorsun kumandan?"

"Ömer bin Saad komutasındaki ordu, bir saate kadar burda olacak. Gecedən beri üçüncü haberci geldi. Ok yaydan fırladı artık. Ne olur, senden rica ediyorum, git babanı uyandır. Başınıza tatsız işler gelmeden gelen orduya katılıp bizimle birlikte Kufe'ye gelin. Ondan sonra ne yaparsanız yapın. Aksi halde kötü şeyler olacak!"

"Komutan, ne derdin varsa git babama sen anlat"

Ali Ekber'in bu tavrına oldukça sinirlenmişti ama, haberi aldığından beri öfkeden kan inen gözlerinde *"ben yapamam"* yakarışı vardı.

Atına doğru yürüyerek alçak bir sesle cevapladı;

"Ben bu saatte babanın çadırına gidemem. Seni vekil kıldım, git ve uyar onu. Ben üzerime düşeni yaptım"

O esnada çadırdan Hüseyin'in sesi duyuluyordu. Oğlu Ali Asgar ile konuşuyordu ama nasihatleri sarsan cinstendi;

"Ey Hüseyin! Bir başkasından duymak zoruna gidiyor madem, başını biraz daha göm yastığa, hiç olmazsa yüreğinin duyusundan kendini utandırmayacak bir fısıltıyla nasihat et; ilkin kendi nefesine, sonra evladü iyaline, sonra da tüm ben-i Adem'e."

Hürr, elinde olmadan kulak kabartmıştı sese;

"Çık ve haykır insanlara avazın çıktığınca; de ki Ey insan! Sen değil misin 'alîm' olanın açlık, uykusuzluk, dert ve sıkıntı içine sakladığı ilmi; tokluk, refah ve rahatın koynunda arayan? Sen değil misin 'dilediğine izzet ve şeref verenin' itâat, teslimiyet, emanet ve ibadetin içine sakladığı izzeti, mevki ve makamda arayan? Sen değil misin 'nimet ve hazineleri sonsuz' olanın, kanaatin, tevazunun, yardımlaşmanın, kardeşliğin, bir ve beraber olmanın içine sarıp sarmaladığı zenginliği, mal yığıp biriktirmekte arayan? Sen değil misin Allah'ın cennet için yarattığı 'rahatı' bu dünyanın şatafat ve debdebesinde arayan? Madem ki 'faydasız ve boşu boşuna bir şey yaratmamış olana' halîl olacak gönül yok sende sor kendine bu dünyaya neden gönderildin?"

Ali Ekber'in kendini izlediğinden habersiz bir titreme almıştı Hürr'ü. Adım atmaya çalıştı ama yapamadı.

"İyi misin kumandan? Su ister misin?"

Yönünü Ali Ekber'e çevirip eliyle "iyiyim" diyecek gibi oldu ama titreyen sesine gözyaşlarının eşlik ettiği bir dua kasırgası ile sarsılmıştı bu kez. Dudaklarında belli belirsiz sık sık tekrar ettiği "Allah'ım beni hainlerden kılma!" nidası vardı.

Ali Ekber koluna girerek onu suyun kenarına indirdi ve elini yüzünü yıkadı. Nihayet azıcık nefes alabilir hale

geldiğinde, gözleri Ali Ekber'in yüzünü tarıyordu;

"Siz, nasıl insanlarsınız böyle! Babanın ortaya koyduğu cesaret, yürekleri delip geçen sözleri, sizi esir almaya çalışanlara gösterdiğiniz şefkat! Benim aklım almıyor tüm bunları!"

Ali Ekber, babasının oğlu olduğunu onaylıyordu;

"Biz alemlere rahmet olarak müjdelenen bir elçinin torunlarıyız kumandan. Bizde günahkara düşmanlık olmaz. Bizim savaşımız günahkarla değil, günahın kendisiyledir."

Daha da karışmış bir halde ordan uzaklaşırken, çadırından namaz için çıkan Hüseyin, Hürri'nin oradan ordunun bulunduğu yöne gittiğini görmüştü.

Babasının çadırdan çıktığını gören Ali Ekber'in sesi ise solgundu;

"Seni görmeye gelmiş baba"

"Bu saatte mi?"

"Evet baba, gecedен beri habercilerin geldiğini ve Ömer bin Saad komutasındaki dört bin kişilik ordunun bir saate kadar burda olacağını söylüyor. Babana söyle, gelen orduyla birlikte Kufe'ye gelsin, aksi halde tatsız şeyler olacak dedi ve gitti."

"Karşımızda, zannettiğimiz gibi ihanet doğuran bir akıl değil, ahmaklıktan doğan bir ihanet var babamın oğlu, bunlar bizim yokluğumuzu varlıklarının teminatı olarak görüyor. Hainin akıllısı ile baş etmek kolay ama ahmağın nasıl bir ihanete kalkışabileceğini kestirmek imkânsız. Rabbim şehid sıfatı ile herşeye şahit olandır."

Baba oğul konuşurken Celal Abbas ve Kussem de çadırlarından çıkmış -olan bitenden habersiz- kendi aralarında

şakalaşıyorlardı. Ali Ekber'in moralsizliği dikkatlerini çekmiş, yanına gelip durumu öğrenince, onların da suratı ekşimişti.

Abdestten dönen Hüseyin, moralsizliklerini görüp *"Bizim vekilimiz Allah'tır, hadi abdestlerinizi alın"* deyince Ali Evsat, Hasan'ın oğlu Kasım ve Müsenna ile birlikte abdest almak için suyun kenarına indiler.

Hüseyin, namaz için hazırlık yaparken bu kez askerlerden hiç kimsenin olmaması dikkat çekiciydi.

"Amcaoğlu ürktüler senden dün gece, bak kimse namaza gelmedi bu sabah!"

"Onlar benden ürkmedi amcaoğlu, onların ürktüğü şey kılıcın keskinliği. Orduları gelmek üzere iken, gelip burda namaz kılmak yürek işi"

Hüseyin, henüz tekbir getirmeden arkasında saf tutan refiklerine dönerek taşı gediğine koyuyordu;

"Biz, Allah'ın kurmak istediği büyük bir medeniyetin, toplum hayatının ve dünyayı cennete çevirmesinin 'diriliş' derdindeki 'varisleri' olduğumuz müddetçe, başımızdan bela ve musibet eksik olmayacaktır. Eksildiği gün, bilin ki 'bizde bir sorun var' demektir. Bu musibetlerin üstesinden gelmenin tek yolu; bütün farklılıklarını mesele hak, hukuk ve adalet olunca bir kenara bırakıp bu ortak paydalarda buluşabilen bir toplum olabilmekten geçiyor. Bu olmadığı taktirde zaten rahmet ve bereket beklenemez. Ruhlarına üflenen nefesi kendi içlerinde kaybettiklerini bilmiyorlar. Rabbim hepsini ıslah edip hidayete erdirmen"

Hüseyin'in çadırına çekilmesinden sonra başbaşa

kalan erkekler, kendi aralarında neler olabileceği hakkında münazara ederken Hürr'ün onlara doğru at koşturduğunu görünce hep birlikte ayağa kalktılar.

Atından iner inmez Hüseyin'in çadırına yönelen Hürr, Celal Abbas'a "çadırda mı?" diye sordu.

Hürr, Ali Ekber'in seslenişiyle çadırından çıkan Hüseyin'e Fırat kenarını göstermiş ve yalnız konuşmak istediğini belirtmişti. Celal Abbas gitmek istedi ise de, Hüseyin'in bakışlarından *istemediğini* anlayıp geri çekildi.

Birlikte su kenarına inip bir taşın üzerine oturduklarında, Hürr'ün yüzündeki telaşı okumamak mümkün değildi.

"Nedir bu telaşlı halin kumandan?"

"Haber almadin mı?"

"Bizi ilgilendiren bir haber için sen neden bu kadar telaşlısın! Onların kumandanlığını yapan birinin bu telaşı bana hiç samimi gelmiyor kumandan!"

Hüseyin, bunu söylemişti ama Hürr'ün *tavri* dikkatinden kaçmamıştı. Vicdanıyla muhasebe yapmayan biri, gelip bu haberi vermezdi.

"Samimiyetsizsin" cevabı ise Hürr'ün zaten günlerdir alev alev yanan yüreğini yeniden kanatmıştı. Ama Hüseyin, muhatabına *Kur'an-ı Mübin'in defaatle yaptığı gibi hak ve hakikati haykırıyor; hakikat çivisini çakmak için defalarca kez vuruyordu;*

"Her işte niyete dikkat et kumandan! Onsuz olmaz. Çünkü niyet maya gibidir. Niyetin pak olmalı ki hamurun güzel olsun."

Her şeyi Allah rızası için yapmayı kalbinde öyle bir şuurlaştır ki, Allah için yapmadığın hiç bir şey kalmasın."

Sesi kırgın, üzgün ve ölgündü Hürri'nin;

"Seni çok uyardım ama dinlemedin."

Son cümlesindeki ses tonu, aslında yüreğinin derinliklerinde yaşadığı muharebenin onu ne denli yorduğunun, canının ne kadar yandığının ainesi idi. İçinde kanayan yarasını Hüseyin'e göstermek istercesine dile geliyordu yüreği;

"Ben burada olur da başınıza bişey gelirse, bunun vebalinin altından kalkmam Resül'ün oğlu"

Daha fazlasına takati kalmamış, sakallarına hücum eden yaşları göstermemek için hızlı hareketlerle önlerindeki yokuşa yönelmişti. Hüseyin ise yüreğindeki fırtınadan artık haberdar bir üslupla *"içine hicret et"* mesajını veriyordu;

"Yeryüzündeki bütün insanları ateşten kurtarmak mümkün değildir kumandan. Sen hiç olmazsa birini kurtar. Madem herkesi düzeltmek bu kadar zor, kendini doğrult ki dünya bir eğriden kurtulsun."

Zaten karışık olan duyguları hepten girmişti birbirine. Günlerdir yaşadığı tedirginlik *"ordu geliyor"* haberiyle birlikte, yüreğinde amansız bir savaşa dönüşmüş; *vicdan-nefis* muharebesinde ordan oraya savruluyordu.

Bir insan nasıl bir akıldan yola çıkarak ve nasıl bir ruh hâli ile bilmediği, tanımadığı, kendisiyle hiçbir alıp veremediği olmayan; tek derdi hak, hukuk, iyilik, sevgi, şefkat ve merhamet olan ve üstelik bizzat kendisinin *"gel,*

başımıza geç, seni bekliyoruz" dediği insanların karşısına çıkıp; onları kadın, çoluk, çocuk demeden derdest etmeye çalışırdı. Ortalama bir zekâ ve vicdan sahibi için böylesi bir durumun izahı yoktu.

Hangi gerekçe, hangi hâl ve şartta böylesi bir ihanet meşrulaştırabilirdi? İnsaf, iz'an, merhamet ve adaletten bir nebze pay sahibi olan hiçbir insan nezdinde bu sorunun da makul bir cevabı yoktu.

İman birliği deyince; toplumun tamamının menfaati, kendi basit menfaat ve hesaplarıyla çeliştiği vakit üzülen insanları arıyordu zihninde, "*yok*" diyordu, "*o da yok!*"

Hep mi böyleydi bilmiyordu ama Hüseyin'i tanıdığı günden beri; ardın sıra namaz kılıp akabinde onu yok etmek için plânlar yapan, herkesin kendi yüzünü maske diye takıp dolaştığı maskeli bir karnavala dönmüştü hayatı. Maskesini çıkarttığı vakit kim olduğunu bildiği insanlar yoktu artık. Yüzüne maske takıp dolaşanların, aslında kim olduğunun bilinmesi için günde beş vakit esenliği için dua ettikleri Resül evlatlarının kanının akması mı gerekiyordu şu ıssız çölün ortasında?

Gerek Kufe'de, gerek ticaret için gittiği İslam beldelerindeki cami vaazlarında, cuma hutbelerinde, taziyelerde konuşan ve nasihat eden çok fazla insan görmüş, tanımış, kendi bilgisince münazara bile etmişti. Yani farkındaydı, herkes "*çok şey*" biliyordu dine dair. Ama bu bilgi nerdeydi? Nereye saklanmıştı? Sayıları onbinleri bulan ve oturdukları her ortamda Allah'ın elçisinin hayatını

anlatanlar; onun hasretiyle gözyaşı dökenler; yetinmeyip O'nun hasretinden yerini, yurdunu, evini, barkını hatta daha ileri gidip çoluk çocuğunu terk edip Mekke'ye Medine'ye yerleşenler, bugün neden Resül evlatlarını şu çölde yalnız bırakmışlardı.

Sonra özüne dönüyor, "Peki sen?" diyordu bu kez kendi kendine. "Sen bunu nasıl yaptın Hürr!" diye haykıran iç sesi, kulaklarını patlatırcasına çınılıyorken, gözyaşı sağanağı yüzünü alev alev yakıyor ve günlerdir dudaklarından düşürmediği dua ile için için yalvarıyordu;

"Allahım beni hainlerden yazma!"

"Rabbim sana rahmet etsin Ebuzerr"

Artık idrak ediyorlardı; çıkılan bu yolculuk, kalplerini medeniyetin anası "Medine" gibi, "münevver bir şehir" haline getirmek ve içlerindeki putlarla hesaplaşmanın sancısını taşıyordu bağrında. Zira putlar temizlenince hakiki sevgiye ulaşılabiliniyor, bu sevgiye mazhar olan kalp ise "emin" sıfatıyla nasipleniyordu.

Günler ve geceler zamanın tesbihine usulca dizilirken mevsim de umutların yaprak dökümü olan sonbahara doğru deveren ediyor; bir bakıma bütün ihtirasını kuşanarak yeni umutlara ve kavuşulası hayallere demleniyordu.

Namaz vakti girdiğinde Hürr'ün "gitmeyeceksiniz" ikazına rağmen, yaklaşık yüzelli asker, Ali Ekber'e kılıçlarını teslim ederek Hüseyin'in arkasında saf tutmuştu ama Celal Abbas, başta kendisi olmak üzere kimsenin bir mana veremediği bu manzara karşısında kendini tutamadı;

"Yahu, siz kıldığınız namazdan utanmaz mısınız?"

Askerlerden birinin çıkışı sertti;

"Namaz Allah'ın hakkıdır, namaz kılmaktan neden utanalım Abbas?"

Duruşundaki "Allah bize yeter!" izzetiyle aynı sertlikte cevap verdi Celal Abbas;

"Peki bre gafiller; kulun hakkını vermeden Allah'ın hakkını nasıl vereceksiniz? Kendinizi kınamayan nefisleriniz, şerre bahaneler arayan kirli akıllarınız, hakkı görmezden gelip zulmeti aklayan vicdanlarınızla kıldığınız namazın "tahiyyat" kısmında okuduğunuz dualarda Allah'ın Resülüne dua etmiyor musunuz ki, bugün onun evlatlarını derdest edip bir valinin

huzuruna götürmek için beşbin kişi bir araya gelmişsiniz? Hele o kulu olduğunuz muktedirleriniz gelsin bakalım, gelip burda namaz kılabilecek misiniz? Siz sadece kendinizi kandırıyorsunuz!"

Celal Abbas haksız değildi.

Çünkü kişi, yaratılışından gelen acziyetini tamamıyla Allah'a arzettiğinde kemâli yakalayabiliyordu. Aksi halde biraz Allah'a, biraz da korkularına, çıkarlarına ve beklentilerine kulluk etmekteydi. Allah'tan başkasına yapılan kulluk ise her adımda kalplerdeki ışığı karartıyor, basireti bağlıyor, ferasetin önüne geçiyordu. Belki de bu yüzden içlerindeki haset, riya, hırs, kibir, nefret gibi insanı özünden uzaklaştıran putları kıramayanlar köleliklerinin farkında değildi.

Askerler, yüreklerindeki *acabalar*, ruhlarında keşfettikleri derin boşluk ve Celal Abbas'ın *başlarını öne eğdiren* tespitleriyle tek kelime dahi etmeden bir gölge gibi kaybolurken; kurulan sofraya ise bu kez Rubab'ın boynundaki kolyenin satıldığını fısıldıyordu. Hüseyin, eşinin "*erzak yok*" uyarısı ile boynundaki kolyeyi almış, oğlu Ali Ekber ve Ali Evsat'ı geride kalan köye yollamıştı.

Yemek sonrası ortalığa derin bir sessizlik hakim olmuş, herkes kendi gönlündekilere yarenlik etmeye başlamıştı. Yakılan ateşin etrafında toplanan refikler, gelecek orduyla birlikte etraflarını saracak beşbin kişilik bir kalabalığın yanısıra, Rey Valiliği uğruna bu işi üstlenerek topu topu seksen kişilik bir kervana karşı beşbin kişilik bir

ordunun başına geçen Ömer bin Saad'ın, Hürr kadar *naif davranmayacağı*nın erincinde idi artık. Bu hissiyatla başlar öne eğik, gönüller buruktu ama herşeye rağmen kalplerini dünyanın süsü ve aldatışına meylettirmeksizin, birlik içinde hak yolunda yürüyen bu gönüllere 'güven' dolu bir huzur indirilmişti.

Dünyaya meyleden kalplerin aralarından ayrılması ile geride kalan nasipliler, artık idrak ediyorlardı; çıkılan bu yolculuk, kalplerini medeniyetin anası "Medine" gibi, "münevver bir şehir" haline getirmek ve içlerindeki putlarla hesaplaşmanın sancısını taşıyordu. Çünkü insan içindeki putları temizleyince hakiki sevgiye ulaşabiliyor, bu sevgiye mazhar olan kalp ise "emin" sıfatıyla nasiplenerek etrafına ışık saçıyor. Kimbilir belki de bu yüzden tabi tutuldukları sınav bu kadar ağırdı. Bitip tükenmek bilmeyen çile yumağı da onları ilmek ilmek işleyerek 'tertemiz' bir halde Rablerine kavuşturmak için hazırlıyordu.

Hüseyin, ilerleyen yaşının verdiği yorgunluğu giyinmiş, düşünceli ve mahsun bir ruh hali içinde sırtını dayadığı ağaçta "Rabbim sana rahmet etsin" diyince, tüm gözler ona çevrilmişti.

Hemen yanında oturan amcaoğlu Kusem, tüm kervanın sözcülüğünü yaparcasına sordu;

"Kimi anımsadın amcamoğlu?"

Bir süre düşüncenin sessiz dünyasında yürüdüktan sonra "Ebuzerr" deyiverdi Hüseyin.

"Dedemin can dostu Ebuzerr"

Kervan ehli, huzurun yamaçlarında zihin torbalarını ağzına kadar dolduran yeni bir tefekkür sofrasına oturacaklarını anlamış, pür dikkat Hüseyin'in dudaklarından çıkacak cümlelere odaklanmıştı;

"Evet" dedi Hüseyin.

"Ebuzerr Gaffari. Son nefesine kadar dik duruşunu hiç bozmadan dedeme de, babama da yoldaşlık yapan bir Allah dostu."

Refiklerin bazısı aşına olmakla birlikte hakkında çok şey bilmiyordu, bazıları da ilk defa bu ismi duymuştu. Bu yüzden, gözler de gönüller de bu *peygamber dostunu* merak etmişti.

Hüseyin'in anımsadığı bu dost, yüreğinde esen fırtınayı kasırgaya dönüştürmüş, yorgun ruhunu adeta tuzla buz etmiş; eline aldığı çubukla bir taraftan toprağı eşelerken diğer taraftan da hayatlarına nüfuz eden bu dede ve baba dostunun nefesini yanibaşında hissetmişti.

Gözlerine yerleşen bir parıltının ardından elini amcaoğlu Kusem'in omuzuna atarak *"babam anlatırdı"* diye başladı söze.

Hüzünlü bir sessizlik gelip karanlığın tam ortasına bağdaş kurmuştu.

"Ebuzerr, Şam'da Muaviye'nin şaşalı türden bir saray yaptırdığını duymuş ve yerinde duramaz hale gelmişti. Çünkü, O'nun dili sussa kalbi konuşurdu."

"Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytan olamam" diyerek

soluğu yaptırılan sarayda almış, kapıdaki muhafızları bir şekilde aşarak odasına dalmıştı. Ortada mükellef bir sofraya, etrafında ise Şam'ın diğer muktedirleri, vakit öğle yemeği vakti.

Muhafızlara "bunun burda ne işi var" diye hışımlla bakan Muaviye, Ebu Zerr'i de davet etmişti sofraya.

"Gel bakalım ihtiyar. Açsan buyur otur sofraya"

"Halkın vergileriyle kurulan sofraya oturmam ben"

"O zaman niye geldin?"

"Hayırlı olsun'a geldim!"

"Güzel oldu konak değil mi? Evet, yorgunluğumuza değdi doğrusu! Küffara gücümüzü bu şekilde göstereceğiz artık!"

"Ben mermer yığını sarayını değil, cehennemdeki sarayını hayırlı etmeye geldim!"

Bu sözleri duyan Muaviye hiddetlenmiş ve sofrayı terk etmişti. Sözleri kullanan sıradan biri olsaydı anında infaz ettirirdi ama karşısındaki dedemin "dostum" dediği Ebuzerr'di ve onu cezalandırmak toplumda infial yaratırdı.

Ebuzerr ise onun öfkesine aldırış etmeksizin, kabına sığmayan bir ruh hali ile devam ediyordu;

"Sen bu sarayı halktan topladığın vergilerle yaptırdınsa bunun adı hainliktir. Kendi paranla yaptırdıysan da, bunun adı israftır ve her iki durumda da haramdır. Altın ve gümüşü biriktirip Allah yolunda infak etmeyenlere; yetime, düşküne, yoksula, sahipsiz, kimsesiz sahip çıkmayana acıklı bir azabı müjdele"

Son sözü ise Muaviye'yi çileden çıkarmaya yetmişti;

"Ey Muaviye! Şeytanın atıyla cennete koşulmaz!"

Misafirleri karşısında bu kadar aşığılanan Muaviye, olan bitenin hiddetiyle odayı arşınlarken "Bana bu bunağın köyünü ve evini bulun hemen!" diye avazı çıktığı kadar bağıyordu.

"Ben biliyorum efendim!"

Muhafızın verdiği cevapla yüzünde sinsi bir gülümseme belirmişti;

"Bu bunağın evine hemen on kese altın, üç kese gümüş, çuval çuval erzak götürün ve benim hediye ettiğimi söyleyin. Sabah namaz vakti mescittekileri de yanınıza alarak evine gidin. Verdiğiniz altını, gümüşü ve erzağı bulup oradakilere gösterin. Sonra da verdiklerinizi alıp getirin"

Sohbet gittikçe derinleşip geçmişin hatıralarını canlandırırken aynı zamanda gönül dehlizlerini doldurmaya devam ediyor; Hüseyin'in ise içinde yoğun bir sevincin kapladığı aralıklardan belli belirsiz bir hüznün dolanıyordu. Zira denizler ortasında yelkensiz, gönül dünyasının dehlizlerinde yapayalnız kalmış; gözlerindeki ışıltı hafiflemiş ve sözlerindeki heyecan kesilmişti. Durgunlaşan yeni çehresine hüznün hakimdi. Konuşmasına devam etti;

"Talimat harfiyyen yerine getirilmiş, erzak ve keseler Ebuzerr'in hanımına teslim edilmişti. Akşam eve gelen Ebuzerr ise, olan biteni hanımından öğrenmiş ama vermeye çalıştığı dersin anlaşılmasını olmasından dolayı öfkelenmişti;

"Madem sözlerim sana bişey anlatamadı ve aklınca beni sınırıyorsun, gör bakalım imtihan nasıl oluyor Vali bey!"

Hanımıyla birlikte erzağı yüklenerek, sabah namazı

vaktine kadar kapı kapı dolaşmış, zaten bildiği muhtaçları, yoksulları sevindirmiş, dualarını almıştı. Eve yorgun argın girdiklerinde avuçları boş ama yürekleri tıka basa huzur doluydu.

Namaz vakti halk ile gelen askerler, evi didik didik etmiş ama birşey bulamamıştı. Halk, merakla olan biteni anlamaya çalışıyor, Ebuzerr ise; evin kapısından eli boş çıkan askerlere halkı işaret ediyordu;

"Evede bulamadıklarınızı şu garibanlara sorun!"

Herkesin içini kara bulutların arasından sıyrılan güneş kıvılcımları gibi bir sevinç kaplarken, Hüseyin'in sesi fırtınalı bir denizin kıyıya çarpan dalgaları gibi çölün sessizliğinde yankılanıyor; sevincin ve derin hüznün kesiştiği yüreğinin iliklerinden kopan karmakarışık duygu seli gözlerine hücum ediyordu;

"Haberin saraydan duyulması sonrasında da hiç vakit kaybedilmeden Ebuzerr ve hanımı Medine'ye sürgün edilmişti.

Tabi Ebuzerr, zorlu bir yolculuktan sonra gittiği Medine'de de susmadı. Kimin ne yanlışı varsa bağıra çağıra karşısında durdu. Fiyatları yükselten pazarcıya, çürük malı sağlam satan esnafa, malını paylaşmayan herkese şehri dar ediyor; nerde israf varsa, nerde kul hakkı ihlali varsa, mazlumun yanında zalimin karşısında zerre kadar çekinmeden duruyor ve haykırıyordu;

"Siz; saraylar, kuş tüyü yataklar dururken hasırlarda uyuyup vücudu yara olan bir peygamberin ümmeti misiniz gerçekten? Karun misali mal biriktiriyor, sonra da vicdanlarınızı aklamak için çöpe atacaklarınızı zekat diye insanların başına

kakıyorsunuz!"

Her yerde hakkı, hukuku haykırdığı için artık bir meczup olarak görülen Ebuzerr; sonunda, sık sık yapılan şikayetlerle yazık ki hanımıyla birlikte Rebeze Çölü'ne sürüldü muktedirler tarafından."

Lafın burasında iyice dolan yüreği gözlerinden yaş olarak taşmaya başlamıştı Hüseyin'in. Ruhu kanatlanmış, zihnindeki fısıltılarla o anları yeniden yaşıyor, ne yaptıysa da tefekkürün kanatlarına tutunan aklını teskin edemiyordu;

"Onların yanına, benim adıma gidersen sana hakkımı helal etmem" dediği için yazık ki babam da onun çöle sürülmesine engel olamadı ve iki yaşlı hayat arkadaşı; çöle, bununla birlikte de yazık ki sonsuzluğa uğurlandı.

Gözleri boşluğa asılı kalmıştı;

Anımsıyorum şimdi dedemin sözünü;

"Rahmet olsun sana Ebuzerr. Sen yalnız yaşadın, yalnız öleceksin ve yalnız dirileceksin!"

Artık zaptedemediği gözyaşları sakallarını ıslatırken, bu peygamber dostunun hikayesi tanıyan tanımayan herkesi hüzne boğmuş; hak, hukuk, adalet adına hayatlarını ortaya koyanların hep "azınlık" olduğu fikrini birkez daha onaylamıştı.

Kısa süren bir sessizlikten sonra genzini temizleyip sözlerine kaldığı yerden devam ediyordu Hüseyin;

"Tıpkı Ebuzerr gibi Allah'a yakınlaşmak istiyorsanız, O'nun size şah damarından daha yakın olduğunu

unutmayacaksınız. "Ben göremesem de o beni görüyor" şuuruyla buna uygun bir hayat yaşayacak; imanın asıl rüknünün görmediğine inanmak, mükafatının ise, inandığını görmek olduğunun idrakine varacaksınız.

Kitab-ül Mübin; "Kullarım sana beni soracak olurlarsa, bilsinler ki Ben pek yakın olanım. Bana dua edenin çağrısına cevap veririm. Öyleyse onlar da Bana karşılık versinler ve Bana tastamam güvensinler ki, dosdoğru bir yolda olgunlaşabilsinler" demektedir. Allah'a yakınlaşmak, O'nun bize şah damarımızdan daha yakın olduğunu idrak ederek yaşayabilmek demektir. Böylesi bir idrakte ne denli derinleşip buna uygun bir hayat yaşarsak, Allah'a o kadar yakınlaşmış oluruz. "

Hüseyin, refiklerinde epeyce dolaşan gözlerini yeniden boşluğa dikmiş ve geceyi noktalayan sözleriyle herkesi kendi idrakince bugünkü hal ve ahvale davet ederken, onun ise yüreğinde keder demleniyordu;

"Evet, biz bu idrake ulaşmış insanlar olarak; Alemlere rahmet dedem ve onun güzide arkadaşlarının yaşadığı demlerde kendi hiçliğimizi fark edecek kadar her şeyin sahibinin sadece Allah olduğunu bilirdik. Yâhut her şeyin sahibinin sadece O olduğunu bilecek kadar kendi hiçliğimizin farkındaydık. Canımızı emanet niyetine taşır, herhangi bir şeyden, 'benim' diye bahsetmeye utanırdık. Yani ne seninki senindi ne benimki benim. Her şeyin bir tek sahibi yegane mülk sahibi Allah'tı!"

Gözleri yeniden buğulanmıştı. Boğazına düğümlenen cümleleri zorlukla tamamladı;

"Ama aradan çok kısa süre geçmiş olmasına rağmen, "biz

ne yaptık ki başımıza bunlar geldi" demedik hiç. Her şey yolundayken kerameti hep kendimizden bildik, işler sarpa sarınca kabahati başkalarına yükledik. Rabbimizle olan bağımızı yitirdik. Lütfedilen güzellikleri kendimizin elde ettiği, tecelli eden kahırların başkaları sebebiyle başımıza geldiği vehmine öyle kaptırdık ki kendimizi, 'kahrında hoş lütfunda hoş' hikmeti, hafızamızda kuru bir söz olarak kaldı. Sebepleri yaratandan gâfil bir şekilde Yaradana değil, sebebe itimat ettiğimiz için de; işimiz olunca sebebe teşekkür ediyor, olmayınca sebeple kavga ediyoruz artık. Hakikatini kalbimizden süzdüğümüz hikmet incileri, fiyakalı sözlere dönüştü dilimizde.

Baksanıza adamlar gelip arkamızda namaz kılıyor ama bizi derdest edip muktedirlerine teslim etmek için de can atıyor. İşte bu yüzden içimize sustuğumuz hikmetler, dışımıza haykırdığımız ruhsuz kelimelere döndü. Bu yüzden ki içimizdeki Yezid'in esiri olduk ve nefsimiz vicdanımıza imam oldu ve yine bu yüzden ki bu coğrafyanın gözlerindeki yaş kurumuyor. Yüreklerde birikmiş "katran" tükenmeden, buradaki hüznün sona ermeyecektir."